

Lovforslag nr. L 198. Fremsat den 28. januar 1988 af Jimmy Stahr (S), Søren Hansen (S), Qvist Jørgensen (S), Tastesen (S) og Birte Weiss (S)

Forslag

til

Lov om Idrættens Forskningsråd

§ 1. Idrætsforskningens opgave er at udvikle og nyttiggøre viden om forskellige sider af den fysiske aktivitet og om dens virkninger på idrætsudøveren, for mennesket og for samfundet som helhed.

Idrættens Forskningsråd varetager følgende opgaver:

- 1) støtter og initierer forsknings- og udviklingsprojekter:
- 2) rekvirerer forsknings- og udviklingsprojekter,
- 3) støtter forskeruddannelse,
- 4) uddeler forskningsstipendier,
- 5) koordinerer forskningen på idrættens område,
- 6) formidler forskningsresultater.

§ 2. Idrættens Forskningsråd består af en bestyrelse og et forskningsudvalg.

§ 3. Bestyrelsen består af en formand udpeget af kultur- og kommunikationsministeren samt 10 medlemmer indstillet af følgende:

- 1 medlem, Dansk Idræts-Forbund,
- 1 medlem, De Danske Gymnastik- og Ungdomsforeninger,
- 1 medlem, De Danske Skytte-, Gymnastik- og Idrætsforeninger,
- 1 medlem, Dansk Firmaidrætsforbund,
- 1 medlem, Institutionen til fremme af Dansk Eliteidræt,

1 medlem, kultur- og kommunikationsministeren,

1 medlem, undervisnings- og forskningsministeren,

1 medlem, Amdtsrådsforeningen i Danmark,

1 medlem, Kommunernes Landsforening,

1 medlem, Københavns og Frederiksberg Kommuner i fællesskab.

Stk. 2. Medlemmer af bestyrelsen udpeges for 4 år ad gangen, dog fastsætter bestyrelsen efter nedsættelsen nærmere bestemmelse om, at halvdelen af de først valgte ordinære medlemmer afgår efter en funktionsperiode på 2 år. Ingen kan være medlem af bestyrelsen i mere end 2 på hinanden følgende perioder.

§ 4. Bestyrelsen leder forskningsrådets virksomhed. Den indhenter indstilling fra forskningsudvalget vedrørende de under § 1, stk. 1-6, nævnte opgaver. Bestyrelsen træffer de endelige afgørelser om fordeling af de til rådighed værende midler i overensstemmelse med forskningsrådets formål, opgaver og de formulerede principper.

Stk. 2. Bestyrelsen kan ansætte personale til at varetage forskningsrådets daglige drift.

Stk. 3. Bestyrelsen fastsætter sin egen forretningsorden.

§ 5. Forskningsudvalget består af 10 medlemmer, der udpeges af bestyrelsen efter indstilling fra forskningsinstitutioner, universite-

ålf000198988

ter og læreanstalter m.fl., således at idrætten er forankret i en forskningsmæssig helhed.

Stk. 2. Medlemmer af forskningsudvalget kan ikke samtidig være medlemmer af forskningsrådets bestyrelse.

Stk. 3. Medlemmer af forskningsudvalget skal være forskere, der beskæftiger sig med idrætsrelateret forskning og/eller beskæftiger sig med forskning og har erfaringer med den frivillige idræt som leder, instruktør eller aktiv udøver.

Stk. 4. Medlemmer af forskningsudvalget beskikkes for en 3-årig periode. Ingen kan være medlem af forskningsudvalget i mere end 2 på hinanden følgende perioder.

Stk. 5. Forskningsudvalget sammensættes, så det har kompetence inden for følgende forskningsområder: Idræthistorie, -pædagogik, -psykologi, -sociologi, -økonomi, -medicin, hu-

manfysiologi og biomekanik (herunder idrætsanlæg, udstyr m.v.). Forskningsudvalget skal sammensættes, således at intet køn må være repræsenteret af mindre end 4 medlemmer.

Stk. 6. Bestyrelsen udpeger formanden blandt udvalgets medlemmer efter indstilling fra udvalget.

Stk. 7. Forskningsudvalget fastsætter sin egen forretningsorden. Udvalget er rådgivende over for bestyrelsen og har den faglige indstillingsret og det faglige ansvar vedrørende de i § 1, stk. 1-6, nævnte opgaver.

§ 6. Idrættens Forskningsråds virksomhed finansieres ved bidrag fra idrættens organisationer og Kultur- og Kommunikationsministeriet samt ved egenindtægter og eventuel anden privat eller offentlig støtte.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

På initiativ af Dansk Idræts-Forbund stiftedes den 12. november 1959 Idrættens Forskningsråd.

Forskningsrådets nuværende opgave er at fremme og samordne forskning af idrætslige emner af medicinsk, fysiologisk, psykologisk, pædagogisk, historisk, sociologisk og teknisk art samt anden forskning, der kan betragtes som idrætsrelevant.

Idrættens landsorganisationer yder for tiden et bidrag til forskningsrådet på ca. 300.000 kr. årligt, og Kultur- og Kommunikationsministeriet bidrager med ca. 400.000 kr. årligt.

Forskningsrådets medlemmer opdeles i 3 kategorier: a) ekspertgruppen, b) organisationsrepræsentanter og c) andre medlemmer.

Valg af ekspertgruppens medlemmer og andre medlemmer sker efter indstilling og drøftelse i det samlede forskningsråd.

Medlemmer af organisationsgruppen udpeges hver for sig af de organisationer, der er berettiget dertil.

Forskningsrådets medlemmer vælges for 4 år ad gangen, men kan genvælges.

Derudover har den selvejende institution til fremme af dansk eliteidræt (TEAM DANMARK) nedsat et forskningsudvalg, der er rådgivende over for bestyrelsen i spørgsmål af forskningsmæssig art.

Ifølge lov nr. 643 af 19. december 1984 om eliteidrættens fremme er institutionen pålagt at formidle idrætsforskningens resultater til instruktører, trænere og aktive.

TEAM DANMARK afsætter inden for det nuværende budget (1988) 700.000 kr. til forskningsmæssige opgaver.

Breddeidrætsudvalget har ifølge betænkning nr. 1094 om breddeidrætten i Danmark, 1987, foreslået, at der med henblik på styrkelse af breddeidrætten iværksættes øget forsknings- og udviklingsarbejde, der i særlig grad tager udgangspunkt i de danske forhold og den danske tradition.

Til dette formål foreslår breddeidrætsudvalget, at der afsættes 1 mio. kr. årligt. Det er især den humanistiske og samfundsvidenskabelige forskning, der ønskes stimuleret.

Breddeidrætsudvalget foreslår, at tildeling af støtte varetages af Idrættens Forskningsråd.

Den humanbiologiske forskning anses fortsat for væsentlig set i relation til breddeidrættens problemstillinger. Specielt peger breddeidrætsudvalget på, at den idrætsmedicinske forskning bør styrkes, idet der til den almindelige idrætsudfoldelse er knyttet en række medicinske problemer af stor vigtighed.

Der kan således iagttages en samfundsmæssig interesse for at øge idrætsforskningen og for at fremme en alsidig udvikling af denne forskning.

Det offentliges tiltagende økonomiske engagement i idrætsforskningen gør det ønskeligt at demokratisere Idrættens Forskningsråd og at sikre en bred samfundsmæssig indsigt i rådets virksomhed.

Ved at opdele forskningsrådet i en bestyrelse og et forskningsudvalg opnås en klarere kompetencefordeling end i det eksisterende forskningsråd.

Gennem tidsbegrænset medlemskab af henholdsvis bestyrelsen og forskningsudvalget sikres en passende balance mellem kontinuitet og fornyelse i personsammensætningen.

I det foreligende lovforslag foreslås oprettet et forskningsråd finansieret af staten og idrætten i fællesskab med det formål at støtte, koordinere og formidle idrætsforskningen i Danmark.

Den gensidige forpligtelse til finansiering vil bidrage til at sikre en langsigtet planlægning af forskningsindsatsen. Ved at koordinere idrætsforskningen i Danmark får det nye forskningsråd væsentlig betydning for, at de samlede ressourcer til idrætsforskning finder hensigtsmæssig anvendelse.

Forskningsrådet skal have status som en selvstændig af staten uafhængig organisation og vil dermed videreføre traditionen for organisering af arbejdet inden for den frivillige idrætssektor.

F. t. l. om Idrættens Forskningsråd

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Idrætsforskningens opgave er at udvikle og nyttiggøre viden om forskellige sider af fysisk aktivitet og dens virkninger på idrætsudøveren, for mennesket og for samfundet som helhed.

Storstedelen af forskningen vil som hidtil skulle finansieres af universiteterne og de statslige forskningsråd.

Ad 1)

Det er en væsentlig opgave for forskningsrådet at vurdere og støtte indkomne ansøgninger, men forskningsrådet kan selv tage initiativ til at rekvirere forsknings- og udviklingsprojekter inden for områderne idræts historie, -pædagogik, -psykologi, -sociologi, -økonomi, -medicin, -fysiologi og biomekanik.

Ad 2)

Forskningsrådet kan tilrettelægge en selvstændig forskningsstrategi. Derved kan det blive aktuelt at rekvirere forsknings- og udviklingsprojekter som supplement til eller erstatning for indkomne ansøgninger, jf. pkt. 1.

Ad 3)

Især inden for det humanistiske og samfundsvidenskabelige område er der mangel på kvalificerede idrætsforskere, men også inden for det naturvidenskabelige område er der behov for støtte til rekruttering og videreudvikling af forskertalenter, herunder støtte til rejser, studieophold, konferencedeltagelse m.v.

Ad 4)

Der skal kunne uddeles forskningsstipendier. Den humanistiske og samfundsvidenskabelige forskning har ikke hidtil på samme måde som den naturvidenskabelige idrætsforskning haft institutionelle rammer, der muliggør udførelse af idrætsrelateret forskning.

Det nuværende Idrættens Forskningsråd har ikke kunnet yde stipendier og løn til forskning, hvorfor det ofte har været et problem at iværksætte forskning inden for det humanistiske og samfundsvidenskabelige område.

Ad 5)

For at koordinere forskningsindsatsen, så ressourcerne anvendes hensigtsmæssigt, skal forskningsrådet i videst muligt omfang samordne sine initiativer

og tildelinger med TEAM DANMARK og med »Idrætsforsks«, universiteternes og læreanstaltens idrætsforskning.

Ad 6)

Forskningsrådet bør sikre, at forskningsresultaterne formidles til brugerne, f.eks. ledere, trænere, aktive og administratorer og politikere m.fl.

Til § 2

Forskningsrådet ledes af en bestyrelse som øverste myndighed og et forskningsudvalg, der indstiller til bestyrelsen.

I det nuværende forskningsråd savnes en tilsvarende klarhed i kompetencefordelingen mellem de faglige eksperter og organisationsrepræsentanterne.

Til § 3

Ad stk. 1

Bestyrelsen sammensættes af repræsentanter for offentlige myndigheder, idrættens landsorganisationer og TEAM DANMARK.

Denne sammensætning skal sikre en samordning af forskningsindsatsen og en bred samfundsmæssig vurdering af, hvilke forskningsopgaver der skal prioriteres.

Ad stk. 2

Medlemmer af bestyrelsen foreslås beskikket for en periode på 4 år ad gangen. For at sikre kontinuitet i bestyrelsen foreslås, at bestyrelsen ved etableringen fastsætter regler om, at halvdelen af de ordinære medlemmer afgår efter en periode på 2 år.

Genbeskikkelse kan finde sted, således at et bestyrelsesmedlem højst kan være medlem i 8 år ad gangen.

Ved senere udpegning kan det pågældende medlem på ny beskikkes for en 4-årig periode med mulighed for genbeskikkelse for en periode.

Til § 4

Ad stk. 1

Bestyrelsen er forskningsrådets øverste ledelse, men i alle sager vedrørende de i § 1, stk. 1-6, nævnte opgaver er bestyrelsen forpligtet til at indhente forskningsudvalgets faglige indstilling.

Den endelige afgørelse om prioritering af forskningsrådets midler træffes af bestyrelsen.

Ad stk. 2

Bestyrelsen kan ansætte personale, f.eks. et sekretariat, til at varetage den daglige drift og forskningskonsulenter til at formidle forskningsresultater m.v.

Ad stk. 3

Det foreslås, at bestyrelsen selv fastsætter sin forretningsorden, herunder terminer for indkaldelser af ansøgninger, fastsættelse af møder etc.

Til § 5

Ad stk. 1

For at sikre en bred faglig ekspertise foreslås forskningsudvalget at bestå af 10 medlemmer.

Bestyrelsen udpeger medlemmerne efter først at have indhentet indstillinger fra relevante universiteter, læreanstalter og institutioner m.fl.

Ad stk. 2

Det har været et ønske fra forslagsstillernes side at opnå en klarhed i kompetencefordelingen mellem de faglige eksperter og den besluttende instans.

For endvidere at opnå en uvildig dialog mellem bestyrelse og forskningsudvalg foreslås, at personale-sammenfald mellem de to instanser udelukkes.

Ad stk. 3

Efter denne bestemmelse skal ethvert medlem af forskningsudvalget være beskæftiget med forskning. Det er yderligere et krav, at denne forskning skal være idrætsrelateret, og/eller at medlemmet skal have indgående kendskab til idrættens problemstillinger.

Ad stk. 4

Efter forslaget udpeges forskningsudvalget for en 3-årig periode.

Genbeskikkelse kan finde sted, således at et forskningsudvalgsmedlem højst kan være medlem i 6 år ad gangen.

Ved senere udpegning kan den pågældende forsker på ny genbeskikkes for en 3-årig periode med mulighed for genbeskikkelse for en periode.

Ad stk. 5

Den idrætsrelevante forskning udøves inden for forskellige videnskabelige fagområder og kan desuden være tværfaglig.

Ud fra ønsket om at sikre en kvalificeret faglig bedømmelse af indkomne ansøgninger etc. er det derfor vigtigt at sikre en sammensætning af udvalget, som dækker følgende fagområder: idræts historie, -pædagogik, -psykologi, -sociologi, -medicin, humanfysiologi og biomekanik.

Da det endvidere har været forslagsstillernes ønske at sikre en rimelig kønsfordeling, er der indføjet en bestemmelse om, at der i udvalget er repræsenteret mindst 4 kvinder, respektive 4 mænd.

Ad stk. 6

Bestyrelsen udpeger formanden for forskningsudvalget blandt og efter indstilling fra udvalgets medlemmer for en periode på 3 år ad gangen.

Forskningsudvalget forudsættes selv at fastsætte sin forretningsorden, og bestyrelsen er forpligtet til at høre udvalget i alle sager, der vedrører de under § 1, stk. 1-6, nævnte opgaver. Det betyder, at bestyrelsen ikke inden for disse opgaver kan træffe endelige beslutninger uden først at have indhentet forskningsudvalgets indstilling.

Til § 6

Det primære finansieringsgrundlag for forskningsrådet tilvejebringes ved, at idrættens landsorganisationer yder 1/4 pct. af det tipoverskud, der tilgår disse organisationer. I 1987 vil det svare til ca. 430.000 kr.

Kultur- og Kommunikationsministeriet forudsættes at bidrage med et tilsvarende beløb, hvortil kommer det af breddeidrætsudvalget foreslåede beløb på 1 mio. kr. årligt. Dette beløb pålægges de klausuler for anvendelse, der er forudsat i breddeidrætsbetænkningen.

Forskningsrådet kan yderligere finansieres ved egen indtægt, f.eks. salg af publikationer og eventuelle donationer fra private givere m.v.